

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

- [1] A (...) hrsz. alatti kivett bányatóként nyilvántartott terület (a továbbiakban: Bányató) 2003 óta a felperesek tulajdonában áll. A Bányató déli szakaszán húzódik a (...) utca. A (...) utcában lévő - (...) hrsz. alatt nyilvántartott kivett közterületként nyilvántartott - ingatlan (a továbbiakban: donát utcai ingatlan) tulajdonosa az alperesi beavatkozó.
- [2] A Veszprémi Bányakapitányság a Bányató területét felszínmozgás-veszélyes területként tartja nyilván.
- [3] 2015. február 2-án (...) Kft. (a továbbiakban: Városgondnokság) bejelentést tett a területileg illetékes jegyzőnél arról, hogy 2015. január 30-án a Bányató felső oldali partfala leomlott. A Városgondnokság a balesetek elkerülése érdekében az érintett szakaszt lezárta.
- [4] A jegyző a bejelentést áttette a Veszprémi Bányakapitánysághoz, amely a VBK/275-5/2015. számú határozatával egyetemlegesen kötelezte a felpereseket a partfalon kialakult omlásveszély helyreállítására.
- [5] A felperesek fellebbezése alapján eljáró alperes az MBFH.644-2/2015 számú határozatával a Veszprémi Bányakapitányság határozatát helybenhagyta. Indokolása szerint a hatóság hatásköre a bányászatról szóló 1993. évi XLVIII. törvény (továbbiakban: Bt.) 44.§ (1) bekezdés q) pontján, maga a rendelkezés a bányászati törvény végrehajtásáról szóló 203/1998 (XII.19.) Kormányrendelet (továbbiakban: Vhr.) 30/C. § (2) bekezdés a) pontján alapul. Ez utóbbi rendelkezés szerint a bányakapitányság a földtani közeg veszélyei elleni védelem hatáskörében eljárva elrendelheti a veszélyeztető állapot megszüntetését és ellenőrzi annak végrehajtását. Miután a partfalon a közettömeg további omlása bármikor bekövetkezhet, amelynek során a lezárt közút teljes mértékben használhatatlanná válhat és az veszélyeztetheti az út túloldalán lévő ingatlanokat is, ezért az omlásveszélyes helyzet megszüntetéséről kellett rendelkezni.
- [6] A felperesek keresete folytán eljáró elsőfokú bíróság a 2016. január 16. napján kelt 3.K.27.136/2015/15. számú ítéletével (továbbiakban: első új eljárásra kötelező ítélet) a közigazgatási határozatokat hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra utasította. Az első új eljárásra kötelező ítélet indoka szerint az ügyben eljáró hatóságok a tényállást nem tárták fel teljes körűen, az eljárásba a (...) utcai ingatlan tulajdonosát nem vonták be. Az új eljárásra adott iránymutatás szerint az eljárásba az omlással érintett ingatlan valamennyi tulajdonosát be kell vonni, számukra az ügyféli jogokat teljes körűen biztosítani kell, valamint tisztázni kell, kinek az ingatlana omlott le és mindezek eredményétől függően lehet az újabb határozatot meghozni.
- [7] Az első új eljárásra kötelező ítélet alapján lefolytatott megismételt eljárásban a Veszprém Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztálya (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a Bányató déli oldalán keletkezett

omlás okai és a lehetséges beavatkozás módozatai vizsgálatára szakértőként kirendelte a (...) Kft.-t.

- [8] A dr. W.A. szakértő által készített 2016. június 15-én kelt Geotechnikai szakértői vélemény (...), Bányató partomlásról a 7. oldal 6. bekezdésében a partomlás miatt kialakult veszélyes állapot megszüntetésének lehetséges műszaki megoldásait veszi számba: „A kérdés szintén összetett. A beavatkozás lehet injektálás, vagy a laza rész kitermelése után falazat építése, megfelelő háttöltéssel, a falazat horgonyzással történő rögzítése, lőtt beton alkalmazása, illetve ezek kombinációi is. Erre vonatkozóan különleges mélyépítési feladatokra szakosodott vállalatokkal kell tárgyalni és ezek eredményeként lehet a pontos technológiát meghatározni. Alapvető fontosságú a felszíni vizek szakszerű elvezetése, melynek célja, hogy a víz minél kisebb mértékben hatolhasson be a kőzet belsejébe. Tekintettel arra, hogy a területen meglehetősen kevés a hely, időszakosan biztosan szükség lesz az úton túli ingatlanok részleges igénybevételére, ami átmenetileg korlátozhatja az érintett ingatlan használhatóságát is. A technológia megválasztásánál mindenképpen arra kell törekedni, hogy a beavatkozás a jelenlegi útról elvégezhető legyen, mert az esetleges alpin technológiák a költségeket tetemes mértékben növelni fogják.”
- [9] A megismételt eljárás eredményeként a Veszprém Megyei Kormányhivatal Műszaki Engedélyezési és Fogyasztóvédelmi Főosztály Bányászati Osztálya (a továbbiakban: elsőfokú hatóság) a VE-V/001/770-33/2016. számú határozatával a felpereseket egyetemesen kötelezte a Bányató, valamint a (...) utcai ingatlan területén kialakult omlásveszélyes állapot oly módon való megszüntetésére, amellyel biztosítják a (...) utca helyreállítását és a közforgalom számára történő igénybevitel lehetőségét. Az omlásveszélyes állapot megszüntetését a következők szerint rendelte el. A felperesek kötelesek a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül geotechnikai tervező bevonásával geotechnikai beavatkozási tervet készíttetni. Amennyiben a javasolt műszaki beavatkozás építési engedély köteles, úgy a kötelezettek 30 napon belül kötelesek építési engedély iránti kérelmet benyújtani, majd annak jogerőre emelkedésétől számított további 6 hónapon belül az építési tevékenységet elvégezni. Amennyiben a tevékenység nem engedély köteles, akkor a felperesek hat hónapon belül kötelesek az omlásveszély megszüntetési tevékenységet elvégezni. Az alperesi beavatkozót mindennek türéseire kötelezte.
- [10] A felperesek fellebbezése folytán eljáró alperes az MBFH.3062-2/2016. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta.
- [11] A felperesek keresete folytán eljáró elsőfokú bíróság a 2017. június 21-én kelt 3.K.27.030/2017/21. számú ítéletével (továbbiakban: második új eljárásra kötelező ítélet) az első megismételt eljárásban hozott MBFH.3062-2/2016. számú alperesi határozatot a VE-V/001/770-33/2016. számú elsőfokú határozatra is kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte. Az új eljárásra adott iránymutatás szerint a

hatóság a döntéshozatala során kizárólag a veszélyhelyzet megszüntetésére vonatkozóan írhat elő intézkedést, amit úgy kell megfogalmazni, hogy maga a döntés és annak műszaki tartalma kétséget kizáróan, egyértelműen megállapítható és ezáltal végrehajtható legyen. Kizárólag olyan kérdések alapulvételével hozhat intézkedést a hatóság, amelyek vizsgálatára a jogszabályok számára hatáskört biztosítanak. A nem hatáskörébe tartozó kérdéseket nem vizsgálhatja. A kötelezettség egyértelmű megfogalmazásához szakértői bizonyításra lehet szükség, amelynek során azonban különös súllyal kell ügyelnie a szakértői bizonyítással kapcsolatos eljárási rendelkezések betartására.

- [12] A második új eljárásra kötelező ítélet alapján megismételt eljárás eredményeként az elsőfokú hatóság a VE-V/001/1835-6/2017. számú határozatával a felpereseket négy hónapos határidővel egyetemlegesen kötelezte, hogy a Bányató területén kialakult, és onnan tovább haladó omlás miatt kialakult veszélyes állapotot szüntessék meg W.A. szakértő VE-V/001/770-14/2017. számon iktatott „Geotechnikai szakértői vélemény (...), Bányató partomlásról” című szakértői véleménye 7. oldal ad. 6. bekezdésében foglaltak szerint szüntesse meg.
- [13] A felperesek fellebbezése alapján eljáró alperes MBFH/3687-2/2017. számú határozatával az elsőfokú határozatot helybenhagyta. Megállapította, hogy a szakértő az elfogultság tekintetében nyilatkozott, ezért a szakértői vélemény a döntéshez felhasználható volt. Indokai szerint az elsőfokú hatóság a döntését a második új eljárásra kötelező ítélet iránymutatása alapján hozta meg, a szakvéleményben felvázolt szabadon választható műszaki megoldásokat alkalmasnak ítélte a veszélyeztető állapot megszüntetésére. Nem sérült az egyenlő elbánás elve és a tisztességes ügyintézéshez való jog sem, miután a hatóság a még fennálló omlásveszély megszüntetése érdekében szakértő bevonásával részletesen feltárt tényállás alapján intézkedett. Indoklása szerint a bányafelügyeletnek az ingatlanok tulajdonviszonyain kívül a károsodás kialakulásának okát, folyamatát kellett vizsgálnia és ezzel kapcsolatban a károsodás kialakulásában való felelősséget, a felróhatóságot is, azt, hogy mely ingatlan tulajdonos mulasztása idézett elő kárt olyan ingatlanban, mely nem a saját tulajdona. Álláspontja szerint a felpereseknek észlelniük kellett a tulajdonukban lévő ingatlanon zajló folyamatokat, még jóval azelőtt, hogy az omlás elérte volna a (...) utcát, ebből következően nekik kellett volna a stabilizálásról gondoskodni a Bányató területén, amelyre volt lehetőségük, de elmulasztották. Érvelése szerint a felperesek kötelezettsége azért is kiterjed a (...) utca területére, mert a (...) utca károsodása a részükre felróható mulasztásból ered. Rámutatott arra, hogy az elsőfokú hatóság nem írta elő határozatában a szomszédos ingatlan helyreállítását, a határozatban a Bányató területéről kialakult és onnan továbbhaladó omlás miatt kialakult veszélyes állapot megszüntetésére történt kötelezés.

Az elsőfokú ítélet

- [14] Az elsőfokú bíróság jogerős ítéletével az alperes határozatát az elsőfokú határozatra kiterjedően hatályon kívül helyezte és az elsőfokú hatóságot új eljárásra kötelezte.
- [15] Indoklása szerint - miután a hatóság döntését megismételt eljárás eredményeként hozta-, mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a hatóság megismételt eljárás és döntéshozatal során betartotta-e a második új eljárásra kötelező ítéletben adott iránymutatást.
- [16] Az elsőfokú bíróság a felülvizsgálat eredményeként megállapította meg, hogy az alperes döntése a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 121. § (1) bekezdés f) pontja értelmében semmis, mert az alperes a határozathozatal során a második új eljárásra kötelező ítéletben foglalt iránymutatást nem tartotta be, döntésében az ítélet iránymutatásában foglaltakkal ellentétes megállapításokat tett.
- [17] Rámutatott arra, hogy a második új eljárásra kötelező ítélet szerint a hatóság a Vhr. 30/C. § (2) bekezdés a) pontja alapján kizárólag a veszélyeztető állapot megszüntetésére hozhat kötelezést és csak olyan mértékben, hogy veszélyhelyzet többé már ne álljon fenn.
- [18] Indokolásában utalt arra is, hogy a második új eljárásra kötelező ítéletben a bíróság egyértelmű iránymutatást adott arra nézve is, hogy az intézkedést úgy kell megfogalmazni, hogy maga a döntés és annak műszaki tartalma kétséget kizáróan megállapítható legyen, mert csak ebben az esetben teljesül a közigazgatási döntés végrehajthatóságának feltétele.
- [19] Megállapítása szerint a bírósági iránymutatás ezen követelménye sem teljesült, az alperes ugyanis „a szakértői vélemény 7. oldal ad.6. bekezdésében foglaltak szerint” rendelte el a veszélyes állapot megszüntetését. A hatóság azzal, hogy a kötelezést a szakértői véleményből idézett bekezdésre utalással fogalmazta meg, nem teljesítette a második új eljárásra kötelező ítéletben foglalt iránymutatást, aminek eredményeként az alperes döntése a Ket. 72. §-ában írtakat sérti.
- [20] Az elsőfokú bíróság érvelése szerint még ha a szakértő vélemény 7. oldal 6. bekezdésében írt műszaki megoldások között van is olyan ahogyan azt az alperes állítja, amely alkalmas a veszélyeztető állapot megszüntetésére, akkor sem lehet a közigazgatási döntés tartalmát úgy meghatározni, hogy az annak alapján teljesítendő műszaki tartalom teljes mértékben ismeretlen, illetve azt az ügyfél maga döntheti el. Nyilvánvaló, hogy a döntés ilyen megfogalmazása nem elégíti ki a világosság és egyértelműség követelményét. Önmagában a kötelezettség megfogalmazása szakvéleményre utalással nem lenne kifogásolható akkor, ha a szakvélemény kellően konkrét, egzakt műszaki tartalmakat határozna meg, műszaki adatok, paraméterek meghatározásával. A szakvélemény 7. oldal 6. bekezdése azonban csak lehetséges műszaki megoldásokat vázol fel,

legminimálisabb paraméterek, műszaki adatok említése nélkül. Ez a megoldás azzal járna, hogy maga az ügyfél dönthetné el, hogy milyen műszaki tartalmat valósít meg, önkéntes teljesítés hiányában pedig a határozat teljes mértékben végrehajthatatlannak bizonyulna. Nyilvánvaló, hogy a kötelezettség ekkénti meghatározása nem elégíti ki azt a követelményt, hogy a közigazgatási döntésnek mindenekelőtt világosnak és egyértelműnek kell lennie.

- [21] Megállapítása szerint a második új eljárásra kötelező ítéletben foglalt egyértelmű megállapításokkal szemben az alperes a határozata 16-17. oldalán az érintettek felelősségére, azaz felróhatóságra vonatkozó megállapításokat tett és döntését alapvetően ilyen körülményekkel indokolta. Az alperesi határozat 16. oldal 7. pontja szerint „a bányafelügyeletnek az ingatlanok tulajdonviszonyain kívül a károsodás kialakulásának okát, folyamatát kellett vizsgálnia és ezzel kapcsolatban a károsodás kialakulásában való felelősséget, a felróhatóságot is, azt, hogy mely ingatlantulajdonos mulasztása idézett elő kárt olyan ingatlanban, amely nem saját tulajdona.”
- [22] Rámutatott arra, hogy ez az alperesi határozati megállapítás ellentétes a második új eljárásra kötelező ítéletben megadott iránymutatással, hiszen az imént említett ítélet éppenséggel azt mondta ki, hogy felelősségi kérdések vizsgálatára alperes hatáskörrel nem rendelkezik. Az alperes tehát olyan tényeket és körülményeket vont vizsgálati körébe és a döntését olyan tényekre, körülményekre alapította, amelyekről a második új eljárásra kötelező ítélet kimondta, hogy azok vizsgálata nem tartozik az alperes hatáskörébe.
- [23] Az elsőfokú bíróság utalt arra, hogy a hatóság döntése önellentmondásos is, illetőleg a szakvélemény egyes megállapításaival is ellentétes. Az alperes határozata 17. oldal 2. bekezdésében megállapította, hogy „a (...) utca károsodásának oka a kérelmező mulasztása.” Ez a határozati megállapítás ellentétes a szakvélemény több megállapításával. A szakértő ugyanis szakvéleményében egyértelműen kinyilvánította, hogy a károsodást a gránit kőzettani adottságaiban kell keresni. Az omlást a kőzetanyag természetes tulajdonságai okozzák az erózió és ciklikus hatások következményeként. A tulajdonost közvetlen mulasztás az omlások kialakulásában nem terheli. A tulajdonos közvetlen felelőssége az omlásokban nem állapítható meg. Ennek kiváltó oka ugyanis a kőzet fizikai tulajdonságaiban és a felszínformáló erőkben rejlik, amire a tulajdonosnak nincs befolyása. A szakértői véleményből idézett mondatok egyértelműen azt támasztják alá, hogy az úgynevezett „hátrarágódás” folyamata a természeti erők hatására zajlik immár évtizedek óta. Hogy ebben a több évtizedes folyamatban melyik ingatlantulajdonost milyen felelősség terheli, ennek a vizsgálatára és eldöntésére a bányahatóságnak semmiféle hatásköre nincsen, de a közigazgatási bíróságnak sincsen. Azok az alperesi határozati megállapítások, amik az idézett szakértői megállapításokkal szemben kizárólag a felperesek felelősségét állapítják meg, szakmaiatlanok,

megalapozatlanok, iratellenesek, mindezáltal jogsértőek. Rámutat a bíróság a továbbiakban még arra is, - amire egyébként az előzményi ítéletekben is történt hivatkozás - hogy a szakvélemény 8. oldalán ad.3. pont alatt a szakértő arra a kérdésre, hogy a további partomlás megállításához és az eredeti állapot helyreállításához szükséges munkákat melyik ingatlanon kell elvégezni, azt a választ adta, hogy „mindkettőn, minden bizonnyal érinteni fogja a szomszédos ingatlanokat is.” Bár a hatóság hangsúlyozta, hogy döntését a szakértői vélemény elfogadásával, arra alapítva hozta, ez a szakértői megállapítás elkerülte a hatóság figyelmét, miután ezen egyértelmű szakértői válasz ellenére sem kötelezte a hatóság a donát utcai ingatlant tulajdonló alperesi beavatkozót semmire, még tűrésre sem.

- [24] Az elsőfokú bíróság arra is utalt, hogy a hatóság azzal, ahogyan a kötelezést megfogalmazta, a felpereseket tartalmilag útépitésre kötelezte anélkül, hogy annak jogszabályi feltételeit vizsgálták volna, már az előzményi ítéletekben is rámutatott a bíróság arra, hogy nem az számít, hogy hogyan nevezzük el a döntést, hanem, hogy annak végrehajtása miben testesül meg.
- [25] Jogszerű döntést azonban csak olyan szakvéleménnyel lehet megalapozni, ahol a szakértői vizsgálat az ügyben eldöntendő kérdésekre irányul. Az alperesi hatóság számára érdemben megalapozott és ezáltal jogszerű döntéshez olyan szakvéleményre van szükség, amely megállapítja, hogy áll-e fenn veszélyhelyzet és az milyen konkrét módon szüntethető meg, továbbá, hogy ez mely ingatlanokat miként érinti. Az ezen kérdésekre választ adó, kellően konkrét műszaki tartalmat előíró szakvélemény szolgálhat alperesi határozat alapjául. Jelenleg nem áll rendelkezésre olyan szakvélemény, ami alapján konkrét műszaki tartalmat előíró hatósági határozat születhet.
- [26] Érvelése szerint az alperes, hogy kifejezett bírói iránymutatás ellenére kizárólag a felperes mulasztását állapította meg a határozataiban és az alperesi beavatkozó közrehatásával egyáltalán semmilyen formában nem foglalkozott, megsértette az ügyfelek törvény előtti egyenlőségére, az ügyfelek indokolatlan megkülönböztetésének tilalmára és az egyenlő bánásmód követelményére vonatkozó alapelvi szintű rendelkezéseket, végső soron a tisztességes ügyintézéshez való jogot.
- [27] A jogerős ítélet új eljárásra adott iránymutatása szerint a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján a veszélyhelyzet továbbra is fennáll, hiszen a partfal omlás a továbbiakban is folytatódhat, ezért a veszélyhelyzet megszüntetésére intézkedés indokolt lehet. Rögzítette, hogy a jelenleg rendelkezésre álló adatok alapján a veszélyhelyzet megszüntetésére előírandó intézkedés a felperesek ingatlanán kívül alperesi beavatkozó tulajdonában álló donát utcai ingatlant is érinti, ezért a veszélyhelyzettel érintett ingatlantulajdonosokat felpereseket és alperesi beavatkozót egyetemlegesen kell kötelezni a veszélyhelyzet megszüntetésére azzal, hogy a felelősség kérdésében sem az alperesi

hatóságnak hatásköre nincsen, felelősséget érintő megállapításokat a hatóság határozatában semmilyen formában nem tehet. A felelősségi kérdések vizsgálata polgári bíróság hatáskörébe tartozik. E kérdésekben az alperes nem hozhat döntést. Előírta, hogy a megvalósítandó konkrét műszaki tartalmat szakvélemény alapján kell meghatározni, hogy végrehajtás alapjául is szolgálhasson. A szakértővel kizárólag azt kell tisztázni, hogy van-e veszélyhelyzet és ennek megszüntetése milyen műszaki módon lehetséges, továbbá, hogy a veszélyhelyzet megszüntetésének szakértő által javasolt műszaki módszere konkrétan mely ingatlanokat miként érinti. A szakvélemény tartalmától függően döntheti el alperes, hogy melyik érintettet konkrétan mire kötelez. Miután a tényállás teljes körű feltárása a hatóság részéről a mai napig sem történt meg annak ellenére, hogy a jelen ítélet alapján megismétlésre kerülő eljárás már a negyedik hatósági eljárás, továbbá mindezek ellenére sem áll rendelkezésre az ügy érdemi eldöntését megalapozó szakértői vélemény, erre tekintettel a bíróság előírja a hatóság számára azt, hogy folytasson le új eljárást, új eljárása során tárja fel a döntés meghozatalához szükséges tényeket teljes körűen. Iránymutatása szerint be kell szerezni minden szóba jöhető dokumentációt annak megállapítására, hogy az érintett ingatlanok és azok mely része pontosan mikor, mennyire omlott be, ezt követően vizsgálja és állapítsa meg, hogy van-e veszélyhelyzet a továbbiakban, valamint, hogy a veszélyhelyzet megszüntetése pontosan milyen műszaki megoldással lehetséges. Leszögezte, hogy a szakértői bizonyítás helyes iránya, áll-e fenn veszélyhelyzet, az mi módon szüntethető meg, konkrét egzakt műszaki tartalom meghatározásával, továbbá, hogy a megszüntetés mely ingatlanokat, pontosan miben, miként érinti. Az ily módon összeállított szakértői véleménytől függően döntheti el a hatóság, hogy mely ingatlantulajdonost pontosan mire, miként kötelez.

A felülvizsgálati kérelem és az ellenkérelem

- [28] A jogerős ítélettel szemben az alperes felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő, amelyben annak hatályon kívül helyezését, helyette a jogszabályoknak megfelelő új, keresetet elutasító ítélet meghozatalát kérte. Felülvizsgálati kérelmében a második új eljárásra kötelező ítélet iránymutatására vonatkozó kifogásokat terjesztett elő, nevezetesen azt, hogy az ítélet nem kifogásolta, hogy egy később elkészítendő geotechnikai terv a kötelezés része, amely a konkrét kivitelezés módját megszabhatja. Erre tekintettel az elsőfokú hatóság a második megismételt eljárás során hozott határozatában konkrét kivitelezési mód és cél nélkül, csupán a veszélyhelyzet megszüntetésére kötelezett. Álláspontja szerint a felülvizsgálni kért ítélet a második új eljárásra kötelező ítéletnek ellentmond annyiban, hogy szükségesnek tartja a konkrét stabilizálási mód meghatározását a kötelezésben, amelynek alapja a kötelezés előtt kialakítandó szakértői vélemény lenne, annak

ellenére, hogy a második új eljárásra kötelező ítélet nem kifogásolta a kiviteli módot meghatározó geotechnikai terv elkészítését, mint a kötelezésben meghatározott feladatok egy részét. Utalt arra, hogy a második új eljárásra kötelező ítélet nem kifogásolta a szakértői vélemény irányát, csupán a szakértő elfogultságának tisztázását hiányolta, amelynek az új eljárás során megtörtént. A támadott ítélet viszont már a szakértői vélemény irányát is kifogásolja, azt állítva, hogy annak nem a veszélyhelyzet okát és további időbeli vagy térbeli kimenetelét, hanem a veszélyhelyzet fennállásának tényét kellett volna elsősorban megállapítania. Véleménye szerint a veszélyhelyzet ténye evidencia. A veszélyhelyzet fennállására nézve további szakértői megállapítás felesleges. A károsodás okával kapcsolatban téves a bíróság megállapítása, mivel egyértelműen megállapítható, hogy a felperes mulasztó magatartása vezetett a veszélyeztető állapothoz. Álláspontja szerint a károsodásra hatással lévő 2003 előtti események további, az eddiginél részletesebb feltárása szükségtelen.

[29] A felperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet hatályában fenntartását kérték.

[30] Az alperesi beavatkozó felülvizsgálati ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[31] A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

[32] A Kúria egyetértett az elsőfokú bíróságnak az alperesi határozat semmisségére vonatkozó megállapításával, azonban a támadott ítéletben foglalt iránymutatást az alábbiak szerint pontosításra szorult.

[33] A felek, így az alperes sem terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet a 3.K.27.030/2017/21. számú ítélet ellen. A Ket. 109. § (4) bekezdése akként rendelkezik, hogy a hatóság a bíróság által elrendelt új eljárásban kizárólag az új eljárás elrendelésére okot adó körülményeket és az ezzel összefüggő tényállási elemeket vizsgálhatja.

[34] A közigazgatási hatóságot köti a közigazgatási ügyekben eljáró bíróság határozatának rendelkező része és indokolása, ettől nem térhet el, és a Ket. 121. § (1) bekezdés f) pontja értelmében semmis az a határozat, amely a Ket. 109. § (3)-(4) bekezdéseibe ütközik (KGD2014. 138., BH2013. 288.).

[35] Annak ellenére ugyanis, hogy az elsőfokú bíróság a 3.K.27.030/2017/21. számú ítéletben (második új eljárásra kötelező ítélet) kifejezetten és egyértelműen előírta, hogy a veszélyhelyzet megszüntetésére vonatkozó hatósági intézkedést úgy kell megfogalmazni, hogy maga a döntés és annak műszaki tartalma kétséget kizáróan, egyértelműen megállapítható legyen, az alperes által helybenhagyott elsőfokú határozat - felpereseket a veszélyes állapot megszüntetésére kötelező - rendelkező része annak módja

tekintetében olyan szakértői megállapításra utal, amely több lehetséges műszaki megoldást vázol fel és feltételezésekkel el. Az ilyen jellegű rendelkezés nyilvánvalóan nem felel meg a bíróság által adott iránymutatásnak, mivel az nem tekinthető a veszélyhelyzet megszüntetésére vonatkozó egyértelmű, világos és végrehajtható kötelezésnek.

- [36] Azért is ellentétes az alperesi határozat a második megismételt eljárásra adott iránymutatással, mert az alperes a határozatában a felelősség kérdéséhez tartozó olyan tényeket és körülményeket vont vizsgálati körébe és a döntését olyan tényekre, körülményekre alapította, amelyekről a második új eljárásra kötelező ítélet kimondta, hogy azok vizsgálata nem tartozik az alperes hatáskörébe, így az sem - ellentétben a felülvizsgálati kérelemben foglaltakkal -, hogy kinek a magatartása vezetett a veszélyeztető állapothoz.
- [37] Mindezek alapján a Kúria megállapította, hogy helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság az alperes második megismételt eljárásban hozott határozata a Ket. 121. § (1) bekezdés f) pontja alapján semmis, mivel az ellentétes a új eljárásra kötelező bírósági határozattal.
- [38] Ezt követően abban kellett állást foglalni, hogy helytállóan állította-e az alperes a felülvizsgálati kérelmében, hogy a jelen felülvizsgálati kérelemmel támadott ítélet több ponton ellentmond a második új eljárásra kötelező ítéletben adott iránymutatásnak.
- [39] A Kúria nem látott ellentmondást abban, hogy a második új eljárásra kötelező ítéletben az elsőfokú bíróság a veszélyhelyzet megszüntetésére kötelezést írt elő, míg a támadott ítéletben már szükségesnek tartotta a konkrét stabilizálási mód meghatározását a kötelezésben, amelynek alapja a kötelezés előtt kialakítandó szakértői vélemény lenne, annak ellenére, hogy a második új eljárásra kötelező ítélet nem kifogásolta a kiviteli módot meghatározó geotechnikai terv elkészítését, mint a kötelezésben meghatározott feladatok egy részét. A Kúria álláspontja szerint e körben nem ellentmondás áll fenn a hivatkozott ítéletek között, hanem csupán az történt, hogy az elsőfokú bíróság jogerős ítéletében kibontotta, hogy milyen tartalmú kötelezés szükséges a második új eljárásra kötelező ítéletben előírtak teljesítéséhez.
- [40] Egyetértett viszont a Kúria az alperes arra vonatkozó álláspontjával, hogy a jogerős ítélet által adott iránymutatás annyiban pontosításra szorul, hogy a veszélyhelyzet fennállása ténykérdés, mely kérdés tekintetében sürgősen további bizonyítás és további iratbeszerzés.
- [41] A Kúria szerint a jelen ügyben eljáró bíróság a második új eljárást, illetve az ennek eredményeként hozott határozatok jogszerűségét a Ket. 109. § (4) bekezdésében foglalt törvényi előírások tekintetében vizsgálhatta meg. Érdemi döntése tehát csak arra terjedhetett ki, hogy a második új eljárás eredményeként hozott alperesi döntés összhangban állt-e a 3.K.27.030/2017/21. számú ítélettel, és az előzőekben megjelölt törvényi rendelkezésekkel. A jelen ügyben eljáró és jogerős ítéletet hozó

elsőfokú bíróság e követelményeknek - a fenti pontosítással - teljes körűen eleget tett, megalapozottan és jogszerű döntést hozott.

- [42] Mindezek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelem által vitatott körben nem volt jogszabálysértő, ezért azt a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [43] A felülvizsgálati kérelmet a Kúria a Pp. 274. § (1) bekezdésére figyelemmel tárgyaláson kívül bírálta el.
- [44] A pervesztes alperes köteles a Pp. 78. § (1) bekezdésére tekintettel felperes részére az ügyvédi munkadíjban felmerülő felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére.
- [45] A tárgyi illeték feljegyzési jog folytán le nem rótt felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli, amelynek mértéke az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (1) bekezdésének megfelelően alakult.
- [46] Az ítélettel szembeni jogorvoslatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2020. február 4.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Rák-Fekete Edina s.k.
előadó bíró,
Dr. Mudráné dr. Láng Erzsébet s.k. bíró